

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Глагольные эвфемизмы в русском языке
(на материале «Словаря эвфемизмов русского языка»
Е. П. Сеничкиной)»**

Шабловская Виктория Вадимовна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 59 страниц, 38 использованных источников.

Ключевые слова: ЭВФЕМИЗМ, ЭВФЕМИЗАЦИЯ, ЭВФЕМИСТИЧЕСКИЕ МОДЕЛИ, ФУНКЦИЯ, СТИЛИСТИЧЕСКАЯ МАРКИРОВАННОСТЬ.

Объект исследования – глагольные эвфемизмы. Источник материала – «Словарь эвфемизмов русского языка» Е. П. Сеничкиной (М., 2008). Данный словарь предоставляет возможность не только комплексного описания исследуемых глаголов, но и их многоплановой характеристики. Количество единиц для анализа – 576.

Целью дипломной работы является выявление формально-грамматических, семантических и функционально-стилистических особенностей глагольных эвфемизмов в русском языке.

Задачи исследования: 1) обобщить и систематизировать теоретический материал по эвфемии; 2) создать лексическую базу глагольных эвфемизмов; 3) описать эвфемистические модели; 4) охарактеризовать лексико-грамматические разряды глагольных эвфемизмов; 5) распределить глагольные эвфемизмы по лексико-семантическим группам; 6) выявить системные отношения в эвфемистических рядах глаголов; 7) проанализировать способы языкового осуществления эвфемизации речи; 8) определить стилевую маркированность глагольных эвфемизмов и их экспрессивный потенциал; 9) установить сферы употребления глагольных эвфемизмов; 10) классифицировать глагольные эвфемизмы с учетом их функций.

В работе использован преимущественно описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись следующие приемы: прием лингвистического наблюдения, прием классификации и систематизации.

Проведенное нами исследование позволяет утверждать, что глагольные эвфемизмы как языковые единицы обладают собственной спецификой. Эта специфика проявляется по-разному: в их лингвистической сущности, в темах, подвергаемых эвфемизации, сферах использования, в типах языковых способов и средств их порождения и т. д.

Глаголы-эвфемизмы, наряду с эвфемизмами других частей речи, составляют довольно значительный и своеобразный пласт лексики русского языка, который регулярно пополняется. Постоянная динамика лексического фонда русского языка, разноаспектность анализа эвфемистических единиц, сложность и многогранность явления эвфемии определяют перспективность дальнейших исследований в этой области.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 59 старонак, 38 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ЭЎФЕМІЗМ, ЭЎФЕМІЗАЦЫЯ, ЭЎФЕМІСТЫЧНЫЯ МАДЭЛІ, ФУНКЦЫЯ, СТЫЛІСТЫЧНАЯ МАРКІРАВАНАСЦЬ.

Аб'ект даследавання – дзеяслоўныя эўфемізмы. Крыніца матэрыялу – «Слоўнік эўфемізмаў рускай мовы» Е. П. Сенічкінай (М., 2008). Дадзены слоўнік дае магчымасць не толькі комплекснага апісання дзеясловаў, якія разглядаюцца, але і іх шматпланавай характарыстыкі. Колькасць адзінак для аналізу – 576.

Мэтай дыпломнай працы з'яўляецца выяўленне фармальна-граматычных, семантычных і функцыянальна-стылістычных асаблівасцей дзеяслоўных эўфемізмаў у рускай мове.

Задачы даследавання: 1) абагульніць і сістэматызаваць тэарэтычны матэрыял па эўфеміі; 2) стварыць лексічную базу дзеяслоўных эўфемізмаў; 3) апісаць эўфемістычныя мадэлі; 4) ахарактарызаваць лексіка-граматычныя разрады дзеяслоўных эўфемізмаў; 5) размеркаваць дзеяслоўныя эўфемізмы па лексіка-семантычных групах; 6) выявіць сістэмныя адносіны ў эўфемістычных радах дзеясловаў; 7) прааналізаваць спосабы моўнага ажыццяўлення эўфемізацыі гаворкі; 8) вызначыць стылявую маркіраванасць дзеяслоўных эўфемізмаў і іх экспрэсіўны патэнцыял; 9) устанавіць сферы ўжывання дзеяслоўных эўфемізмаў; 10) класіфікаваць дзеяслоўныя эўфемізмы з улікам іх функцый.

У працы выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; у ходзе апісання прымяняліся наступныя прыёмы: прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі.

Праведзенае намі даследаванне дазваляе сцвярджаць, што дзеяслоўныя эўфемізмы як моўныя адзінкі маюць уласную спецыфіку. Гэтая спецыфіка выяўляецца па-рознаму: у іх лінгвістычнай сутнасці, у тэмах, якія падвяргаюцца эўфемізацыі, сферах выкарыстання, у тыпах моўных спосабаў і сродкаў іх узнікнення і г. д.

Дзеясловы-эўфемізмы, разам з эўфемізмамі іншых часцін мовы, складаюць даволі значны і своеасаблівы пласт лексікі рускай мовы, які рэгулярна папаўняецца. Пастаянная дынаміка лексічнага фонду рускай мовы, рознааспектнасць аналізу эўфемістычных адзінак, складанасць і шматграннасць з'явы эўфеміі вызначаюць перспектывы далейшых даследаванняў у гэтай галіне.

ABSTRACT

The diploma work has 59 pages, 38 sources used.

Keywords: EUPHEMISM, EUPHEMIZATION, EUPHEMISM MODELS, FUNCTION, STYLISTIC MARKING.

The object of research is verbal euphemisms. The source of the material is the "Dictionary of euphemisms of the Russian language" by E. P. Senichkina (M., 2008). This dictionary provides an opportunity not only for a comprehensive description of the studied verbs, but also for their diverse characteristics. The number of units for analysis is 576.

The purpose of the thesis is to identify the formal-grammatical, semantic and functional-stylistic features of verbal euphemisms in the Russian language.

Research objectives: 1) to summarize and systematize the theoretical material on euphemism; 2) to create a lexical base of verbal euphemisms; 3) to describe euphemistic models; 4) to characterize the lexical and grammatical categories of verbal euphemisms; 5) to distribute verbal euphemisms according to lexico-semantic groups; 6) to identify systemic relationships in the euphemistic rows of verbs; 7) to analyze the ways of linguistic implementation of the euphemization of speech; 8) to determine the stylistic marking of verbal euphemisms and their expressive potential; 9) to establish the scope of the use of verbal euphemisms; 10) to classify verbal euphemisms, taking into account their functions.

The paper uses a predominantly descriptive research method based on the analysis of the facts of the language; in the course of the description, the following methods were used: the method of linguistic observation, the method of classification and systematization.

Our study makes it possible to state that verbal euphemisms as linguistic units have their own specifics. This specificity manifests itself in different ways: in their linguistic essence, in the topics subjected to euphemization, areas of use, in the types of linguistic ways and means of their generation, etc.

Euphemism verbs, along with euphemisms of other parts of speech, make up a rather significant and peculiar layer of the Russian vocabulary, which is regularly updated. The constant dynamics of the lexical fund of the Russian language, the diversity of the analysis of euphemistic units, the complexity and versatility of the phenomenon of euphemism determine the prospects for further research in this area.